

Fiets belangrijk bij voortransport bus, tram en metro

Bij het voortransport van het vervoer per bus, tram of metro, speelt de fiets een belangrijke rol. Uit een onderzoek, dat in opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer en het ministerie van Verkeer en Waterstaat is uitgevoerd door bureau Traffic Test, blijkt dat 14% van de reizigers per fiets van huis naar de vertrekhalte komt. Het overgrote deel, 68% komt lopend, 2% gebruikt de auto en 16% komt per openbaar vervoer naar het vertrekpunt. Aan de bestemmingszijde maakt 2% gebruik van de fiets. De meesten gaan lopen: 64%, terwijl 33% per openbaar vervoer naar de eindbestemming reist en 1% de auto neemt.

In het kader van het onderzoek zijn 11 representatieve lijnen van bus, tram en metro (BTM) onderzocht, waarbij een selectie is gemaakt van routes waarop het merendeel van de reizigers afstanden van meer dan 7,5 km aflegt. Bij dit zogenaamde verbindende vervoer is gekeken naar de huidige inrichting van de 733 halten op de onderzochte lijnen. Tevens zijn de gebruikers ondervraagd over de manier waarop ze van en naar de halte komen en wat hun wensen over de voorzieningen aldaar zijn. Ook zijn door middel van 'wat-als'-vragen de gevolgen geïnventariseerd van het opheffen van halten om een snellere verbinding met minder omwegen te bieden, het zogenaamde strekken van de lijnen waarop de OV-bedrijven rijden.

Vermoedens gequantificeerd

De cijfers over de rol van de fiets in het voor- en natransport van BTM-reizigers zijn de belangrijkste uitkomst van het onderzoek. Vermoedens en gissingen over het belang van de fiets zijn door het onderzoek voor het eerst gequantificeerd. Het aanwezige fietspotentieel onder BTM-reizigers is een tweede interessante uitkomst. Van de ondervraagde reizigers blijkt 60% voor het gebruik van de fiets bij het voor- en natransport in aanmerking te komen. Ze hebben een fiets, voelen zich gezond genoeg hem te gebruiken en vinden de afstand naar de OV-halte befietsbaar. Als befietsbaar definieerden de respondenten een afstand tussen de 500 en 2.000 meter.

Voorzieningen

Ondanks de veel toegepaste combinatie van openbaar vervoer en fiets, blijkt slechts 19% van de onderzochte halten een stallingsvoorziening te hebben. Deze voorzieningen zijn voornamelijk aangelegd op plaatsen waar al veel fietsen stonden (vraagvolgend).

Door middel van de vraag 'wat zou u doen als er wel een stalling kwam' hebben de onderzoekers geprobeerd zicht te krijgen op de mogelijkheden het fietsgebruik te beïnvloeden door het leveren van meer faciliteiten (vraagsturend). Uit de antwoorden blijkt dat het fietsaandeel in het voortransport tot ongeveer 20% kan stijgen wanneer er bij meer halten gelegen-

heid zou komen de fiets veilig neer te zetten. Dat een dergelijke toename in procenten niet altijd uit de verf komt, heeft volgens Traffic Test te maken met het feit dat betere fietsvoorzieningen nooit alleen komen. Ze zijn doorgaans onderdeel van een heel pakket verbeteringen, die tot gevolg hebben dat er meer reizigers naar de halte komen. Bij die toename blijft het aandeel reizigers dat met de fiets komt vaak gelijk, terwijl er in absolute aantallen sprake is van een stijging.

Strekken van lijnen

Van de huidige BTM-reizigers zal naar verwachting ruim een kwart afhaken wanneer halten worden opgeheven omdat de lijn waarop ze reizen gestrekt wordt. Over het aantal nieuwe passagiers dat dit strekken oplevert kan door de opzet van het onderzoek niets worden geconcludeerd. Wel over de manier waarop de huidige reizigers die de bus, tram of metro trouw zeggen te blijven, in zo'n geval naar de halte zullen komen. Ongeveer eenderde zal daarvoor dan een ander vervoermiddel kiezen. In vrijwel alle gevallen is dat de fiets.

De onderzoekers vinden dat wegbeheerders, betrokken overheden en vervoerbedrijven overleg zouden moeten plegen over de vraag hoe het fietspotentieel onder de reizigers van bus, tram en metro beter benut kan worden, zeker in geval er tot strekking van de lijnen wordt overgegaan. Momenteel, zo blijkt uit gesprekken met betrokkenen, is het aanleggen van voorzieningen bij een halte meestal een reactie op het feit dat er grote hoeveelheden fietsen staan. Wanneer het gebruik van de fiets, en van het openbaar vervoer, gestimuleerd moet worden is zo'n vraagvolgend beleid onvoldoende. Het strekken van lijnen is een goede aanleiding om hier verandering in te brengen en gezamenlijk plannen op te stellen over de inrichting van halten. Voorzieningen voor het veilig stallen van fietsen zouden daarin een belangrijke plaats moeten krijgen.

Bus, tram en metro: de fiets speelt een belangrijke rol bij het voortransport.